

OPENBAAR ONDERZOEK

van 2 december 2024 tot en met 2 juni 2025

Timing, werkprogramma en kernuitdagingen

(Synthese van de belangrijke kwesties in Wallonië)
4e cyclus beheerplannen (2028-2033)

**Uitdagingen voor een
betere bescherming van
het water in Wallonië**

EDIWALL

Wallonië - België
Kaderrichtlijn water (KRW)

INLEIDING

De implementatie van het Europese waterbeleid (kaderrichtlijn water) omvat de opstelling van een programma van maatregelen die worden opgenomen in een beheerplan met het oog op **bescherming, verbetering en herstelling van de oppervlaktewaterlichamen*** (vooral waterlopen, kanalen en waterpartijen), **de grondwaterlichamen en de beschermde gebieden**, alsook op vermindering van achteruitgang van hun toestand.

- De eerste cyclus van beheerplannen bestrijkt de periode 2009-2015.
- De tweede cyclus van beheerplannen bestrijkt de periode 2016-2021.
- De derde cyclus van beheerplannen bestrijkt de periode 2022-2027.
- De derde cyclus van beheerplannen bestrijkt de periode 2028-2033.

Uiterlijk op 22 december 2027 zal de vierde reeks beheerplannen, 'cyclus 2028-2033', worden aangenomen. De plannen moeten worden uitgewerkt op basis van kernuitdagingen die een weerspiegeling vormen van de voornaamste 'belangrijke kwesties', die in de verschillende Waalse stroomgebiedsdistricten zijn geïdentificeerd.

Het belang van bepaalde uitdagingen en belangrijke kwesties varieert naargelang de specifieke context van elk district.

Ter voorbereiding van de opstelling van de toekomstige programma's van maatregelen verbonden aan de vierde cyclus van beheerplannen moeten de timing, het werkprogramma voor de opstelling, alsook de voorlopige synthese van de belangrijke kwesties die zich aandienen op het vlak van waterbeheer, worden voorgelegd aan het publiek en aan de watergebruikers opdat ze hun opmerkingen ter zake zouden kunnen formuleren. **Deze brochure vormt het ondersteunende document voor het betreffende openbare onderzoek.**

De Waalse Regering is de bevoegde overheid voor het aannemen van dit programma in de Waalse gedeelten van de internationale stroomgebiedsdistricten (ISGD's) van de Maas, de Schelde, de Rijn en de Seine.

De Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu (SPW ARNE) en de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuren (SPW MI) worden door de Waalse Regering gemandateerd voor de uitwerking van deze plannen.

We wensen u veel leesplezier met deze brochure en danken u nu reeds voor uw reflecties over de eeuwige uitdaging die de bescherming van het water vormt.

Om deze brochure gemakkelijker te begrijpen kunt u gebruikmaken van de woordenlijst aan het einde van dit document, die bepaalde definities van de technische termen (*) bevat.

UITWERKING VAN DE KERNUITDAGINGEN

Wallonië moet de voornaamste problematieken identificeren in verband met het beheer van de waterhuishouding en de aquatische milieus in de vier districten waaruit het bestaat, namelijk dat van de Maas, de Schelde, De Rijn en de Seine.

Deze problematieken of kernuitdagingen op het vlak van waterbeheer en de belangrijke kwesties die ze inhouden, dienen de basis te vormen voor de uitwerking van de vierde cyclus beheerplannen en de eraan verbonden maatregelenprogramma's.

Deze beheerplannen moeten het mogelijk maken aanvullende oplossingen en maatregelen aan te brengen om de waterhuishouding, de aquatische milieus en de verwachte toepassingen van deze hulpbronnen in stand te houden.

Om de kernuitdagingen en de voorstellen inzake belangrijke kwesties die in dit document worden opgenomen te bepalen, heeft de bevoegde overheid rekening gehouden met de volgende elementen :

- **de belangrijke kwesties** die bij de implementatie van de eerste en tweede en derde cyclus beheerplannen werden geïdentificeerd; bepaalde daarvan blijken nog steeds actueel te zijn, andere werden bijgewerkt, waarbij rekening werd gehouden met de waargenomen evoluties, zowel inzake kwaliteit van de waterlichamen als inzake geldende Europese wetgeving en reglementeringen ;
- **de opmerkingen en suggesties** die voortvloeien uit de verschillende openbare onderzoeken omtrent de eerste (2009-2015), de tweede (2016-2021) en de derde cyclus beheerplannen (2022-2027) ;
- **de rapporten** die in het kader van de toestand van het Waalse milieu ('l'Etat de l'Environnement wallon') werden opgesteld ;
- **de nieuwe uitdagingen en bekommernissen** in de samenleving.

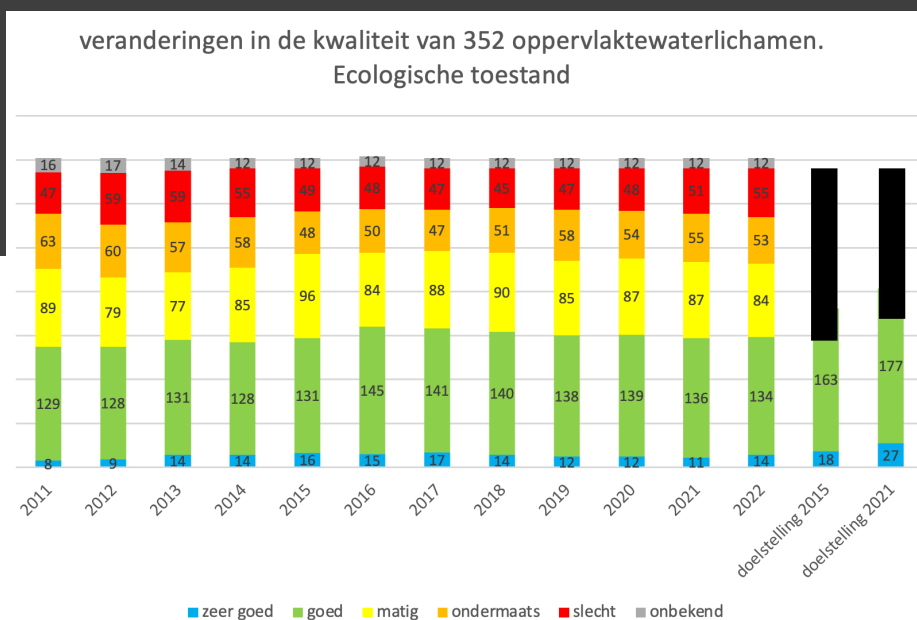
Aan het einde van de raadpleging zullen de milieudoelstellingen worden bepaald die in 2033 moeten worden bereikt en zal de vierde cyclus beheerplannen, met een duur van zes jaar, alsook de eraan verbonden maatregelenprogramma's worden uitgewerkt, waarbij rekening wordt gehouden met :

- de lijst van definitieve kernuitdagingen goedgekeurd door de Waalse Regering na analyse van de resultaten van de publieksconsultatie ;
- de voortgangsstaat van de vorige maatregelenprogramma's - '2010-2015'/'2016-2021'/'2022-2027' - en hun doeltreffendheid, alsook met de kwalitatieve en kwantitatieve evolutie van de Waalse waterlichamen.

Er werden vier kernuitdagingen geïdentificeerd, die verschillende belangrijke kwesties behelzen. Ze worden hieronder voorgesteld, zonder hiërarchische rangorde wat de impact ervan op het milieu betreft.

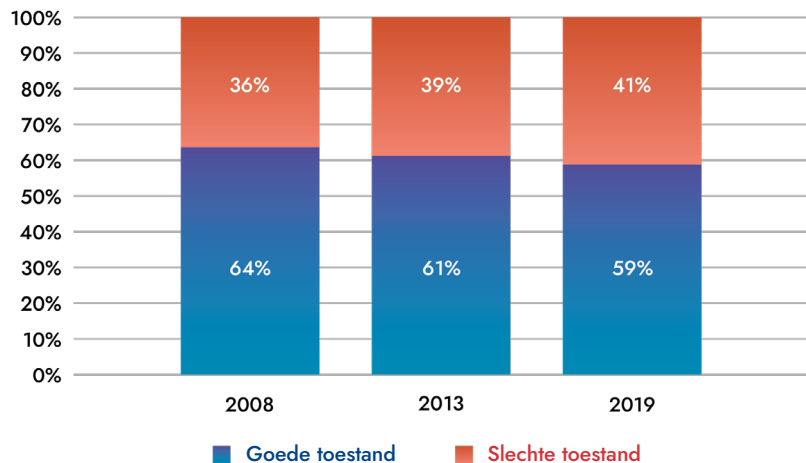
LIJST VAN DE KERNUITDAGINGEN EN DE DAA- RAAN VERBONDEN BELANGRIJKE KWESTIES

Uitdaging 1: Op dit moment werd de milieudoelstelling slechts voor 41% van de oppervlaktewaterlichamen en voor 59% van de grondwaterlichamen bereikt. Het is de bedoeling dat deze percentages in 2027 stijgen tot 57% en 62% dankzij de uitvoering van de derde cyclus beheerplannen. Op grond van de kaderrichtlijn water moet tegen deze termijn 100% worden beoogd, behalve indien de belasting zo groot is dat alleen 'minder strenge doelstellingen' kunnen worden vooropgesteld.

De ecologische toestand van de oppervlaktewaterlichamen is niet verbeterd sinds 2011, en stagneert rond 40% in goede of zeer goede toestand. Deze stabiliteit kan worden verklaard doordat de belasting onvoldoende afneemt (ondanks de investeringen in de sanering van het huishoudelijke afvalwater), en door de traagheid van de biologische parameters (vissen, macro-ongewervelden*), die goede fysisch-chemische* en hydromorfologische* omstandigheden nodig hebben om erop vooruit te gaan.

EVOLUTIE VAN DE TOESTAND VAN GRONDWATERLICHAMEN

De chemische toestand van de grondwaterlichamen (MESo) is zeer stabiel sinds 2008. De belasting vanuit de landbouw die aan de oorsprong ligt van de meeste overschrijdingen van de normen (nitraten en pesticiden) is immers nauwelijks geëvolueerd in die periode. Er dringt zich dus een wijziging van de landbouwpraktijken op om de milieudoelstellingen te bereiken. Er zou echter geen onmiddellijke verbetering van de chemische toestand van de betrokken waterlichamen optreden door de aanwezigheid van restanten van nitraten en bepaalde werkzame stoffen in pesticiden of de metabolieten ervan, en de verplaatsing van de verontreinigende stoffen van de oppervlakte naar de watervoerende lagen (aquifers), die veel tijd in beslag kan nemen.

Hoe kan de verwezenlijking van de doelstellingen worden versneld?

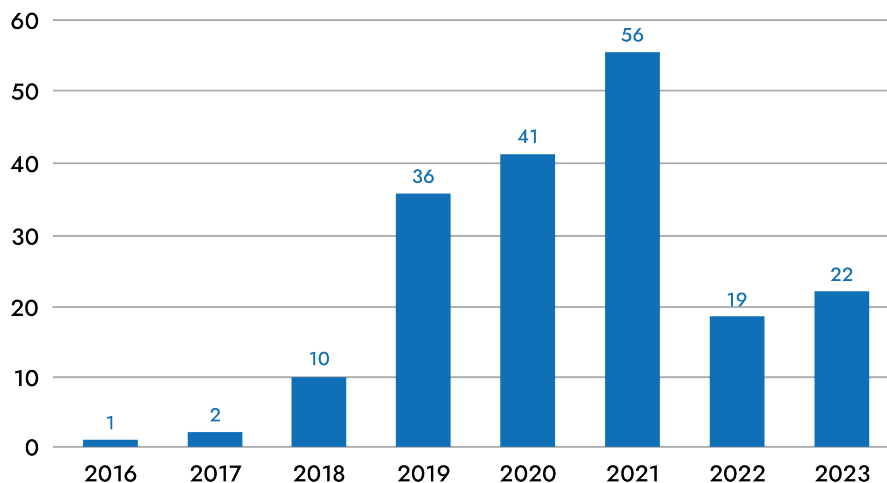
- De kans om 100% in goede toestand te bereiken tegen 2027 is uiterst beperkt voor het oppervlaktewater en vrijwel onbestaande voor het grondwater. Moet voorrang worden gegeven aan de gebieden voor openbare drinkwatervoorziening in plaats van aan het gehele hydrografische net of al onze watervoerende lagen?
- Vanuit het oogpunt van de lozing van huishoudelijk afvalwater zijn 158 Waalse agglomeraties verantwoordelijk voor het feit dat de goede ecologische toestand van de oppervlaktewaterlichamen niet werd behaald, aangezien zij nog niet uitgerust zijn met rioolwaterzuiveringsinstallaties. De afgelopen vijf jaar werden gemiddeld zes rioolwaterzuiveringsstations in dienst gesteld per jaar, wat betekent dat alle Waalse agglomeraties pas binnen 40 jaar zouden uitgerust zijn. Hoe kan het tempo van de indienststellingen van RWZI worden verhoogd zodat de sanering van het huishoudelijk afvalwater (behandeling en rioeringsnetwerk) kan worden voltooid?
- Er worden bepaalde chemische stoffen waargenomen in alle Waalse oppervlaktewaterlichamen (koolwaterstoffen, kwik, broomdifenylethers*, heptachloor, PFAS* enz.). Hoe kan de uitstoot van deze stoffen aan de bron worden beperkt, d.w.z. in industriële processen of binnen huishoudens?
- Bijna 370 industriebedrijven zijn van invloed op de ecologische en chemische toestand van het oppervlaktewater. Op welke manier kan de herziening van de milieuvergunningen van deze bedrijven worden versneld? (Uitbreiding van de personele middelen, wijziging in de regelgeving enz.)?
- Naast de verplichting om de waterdoelstellingen voor de waterlichamen te behalen, is in de regelgeving een verbod opgenomen om de huidige kwaliteit te laten achteruitgaan. Houdt deze doelstelling in dat, indien bepaalde verontreinigende stoffen zich al boven de kwaliteitsnormen bevinden, nieuwe lozingen met deze verontreinigende stoffen systematisch verboden zijn (bij een wijziging van de activiteiten van een bedrijf of bij de vestiging van een nieuw bedrijf)?
- Moeten de inspanningen worden toegespitst op de vermindering/beperking van lozingen in de waterlichamen die de goede toestand het dichtst benaderen, mogelijk ten koste van diegene die er verder van verwijderd zijn?
- Door de vaststelling van de verkoopprijzen voor productie op de wereldmarkten moeten landbouwbedrijven productiever en concurrerender zijn ten opzichte van andere landen, wat met zich meebrengt dat er een aanzienlijke hoeveelheid minerale meststoffen en pesticiden wordt gebruikt om een hoog rendement te kunnen aanhouden. Hoe kan de Waalse landbouwsector worden ondersteund om minder productiemiddelen te gebruiken in deze concurrentiële context?
- Op welke manier kan de naleving van de bestaande regelgeving worden gewaarborgd, ook al blijft het aantal controles vrij beperkt?

Uitdaging 2: Volgens de klimaatmodellen zou Wallonië te maken kunnen krijgen met hogere temperaturen en jaarlijkse neerslag die weliswaar stabiel blijft wat de hoeveelheid betreft, maar die ongelijkmatiger over het jaar zou zijn verdeeld. De perioden van waterstress zullen vaker voorkomen en langer duren voor bepaalde teelten (maïs, aardappelen), maar ook voor graslanden. De intensiteit van de regenval zal ook toenemen, met ernstigere gevolgen wanneer dit plaatsvindt op bodems met aanzienlijke waterstress.

Hoe kunnen de uitdagingen die de klimaatverandering stelt voor het waterbeheer worden aangepakt ?

- Er werden bijna 5.000 belemmeringen voor de vrije vismigratie in kaart gebracht in Wallonië. 20% van de oppervlaktewaterlichamen zijn sterk gewijzigd. Deze inrichtingen versterken bovendien de gevolgen van overstromingen, die steeds vaker dreigen voor te komen. Zelfs indien deze werkzaamheden duur zijn voor de gemeenschap, moeten we in de nodige middelen voorzien om deze natuurlijke kenmerken van de waterlopen te herstellen, en daarnaast de gevolgen van overstromingen helpen beperken?
- Steeds meer landbouwers vragen nieuwe vergunningen voor wateronttrekking aan, met name om bepaalde teelten te irrigeren in geval van droogte. Hoe kunnen we deze vergunningen voor onttrekking van water aan watervoorraden doeltreffend beheeren als de Waalse landbouwsector in die richting evolueert? Is gebruikmaking van openbare waterdistributie mogelijk een beter controleerbaar en goedkoper alternatief voor landbouwers ?

EVOLUTIE VAN HET AANTAL AANVRAGEN VOOR BOOR- EN/OF WATERONTREKKINGSVERGUNNINGEN VOOR IRRIGATIE PER JAAR

De evolutie van het aantal vergunningsaanvragen voor boringen en/of waterwinning voor irrigatie door landbouwbedrijven houdt duidelijk verband met de weersomstandigheden: het aantal aanvragen is gestegen als reactie op droge jaren (2018 en 2021), terwijl ze op dit moment nog gematigd blijven. Deze tendens zou zich echter opnieuw of nog sterker kunnen voordoen bij nieuwe toekomstige perioden van droogte.

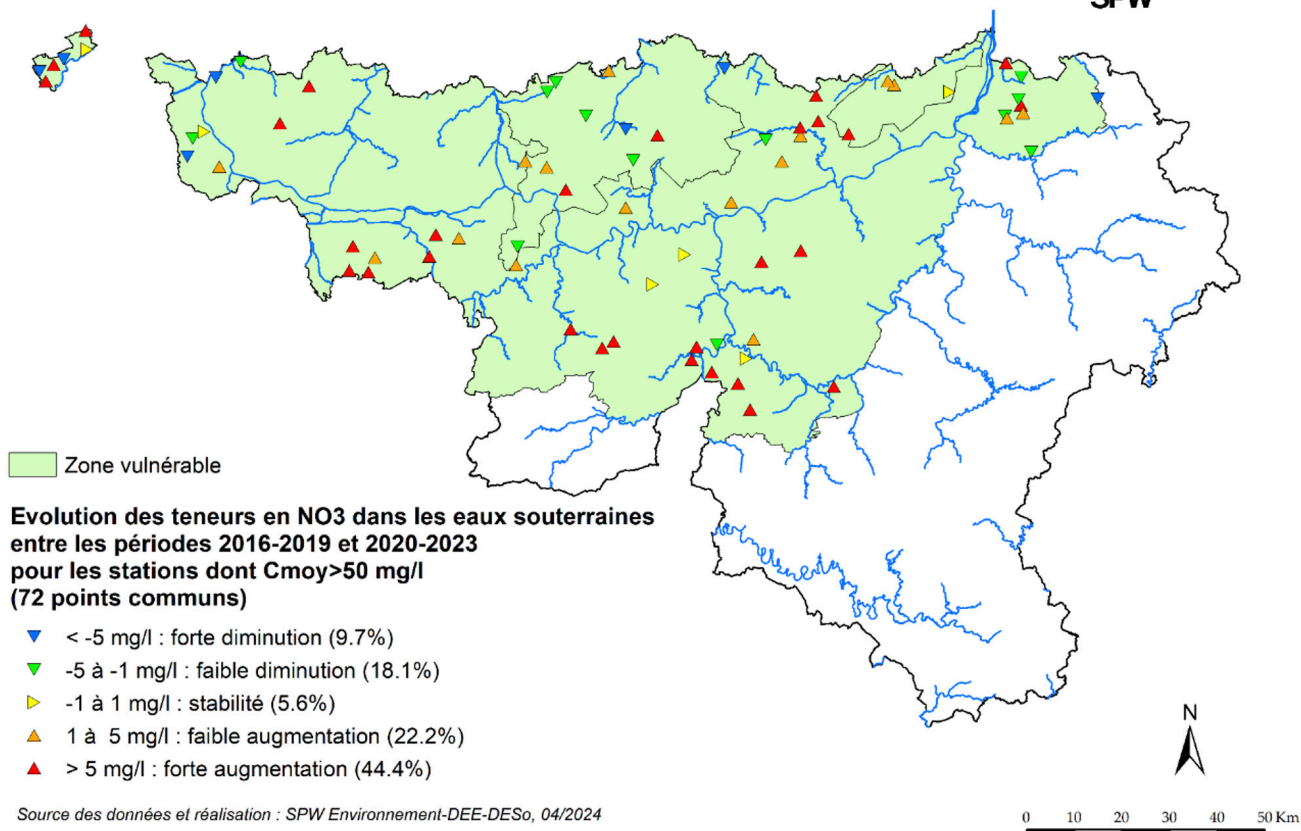
- Hoe kunnen we de kwetsbaarheid van de Waalse landbouw (teelten en veehouderij) ten aanzien van de huidige klimaatverandering kunnen verminderen, zonder een beroep te doen op irrigatie?
- Indien in de toekomst een gebrek heerst aan de hulpbron, hoe kan het gebruik tussen de verschillende sectoren dan worden geprioriteerd?
- Hoe kunnen naast adaptatiemaatregelen de zogenaamde «regeneratiemaatregelen» en «op de natuur gebaseerde maatregelen» worden bevorderd (bijvoorbeeld door de voorkeur te geven aan infiltratie van regenwater in de bodem en naar grondwaterlagen in plaats van het af te voeren langs de oppervlakte of via buizen) op het gebied van stedenbouw, industrie, huishoudens en landbouw?
- Moeten het hergebruik van afvalwater en het gebruik van regenwater worden gestimuleerd om wateronttrekking te verminderen?
- Hoe kunnen we de kwaliteit van het oppervlaktewater beschermen tegen de inspoeling van sedimenten en verontreinigende stoffen door afvloeiing en modderstromen bij perioden van hevige regenval?

Uitdaging 3: Hoe kan worden gezorgd voor een eerlijke verdeling van de inspanningen over de verschillende verontreinigingsbronnen?

Met betrekking tot de waterdiensten (sanering van afvalwater of productie/distributie van drinkwater) moeten de lidstaten het beginsel «de vervuiler betaalt» toepassen. Dit betekent dat elke sector (de industrie, huishoudens of landbouwers bijvoorbeeld) aan de kosten van deze diensten moet bijdragen in verhouding tot het gebruik dat ze ervan maken, of in verhouding tot de aangerichte schade. Dit wordt het «terugwinningspercentage van de kosten» genoemd, en moet 100% benaderen om aan het principe «de vervuiler betaalt» te voldoen. Deze doelstelling kan worden bereikt via de invoering van een waterprijsbeleid dat adequate prikkels bevat voor de gebruikers om de watervoorraden efficiënt te benutten.

- Op welke manier moet dit principe worden toegepast? op welke manier moeten de sectoren bijdragen?
- In 2017 nam de industriële sector 40% van de kosten voor de sanering van het eigen afvalwater voor zijn rekening. De belastingen op de lozing van industrieel afvalwater zijn al een tiental jaren niet meer verhoogd, wat een gedeeltelijke verklaring vormt voor het lage terugwinningspercentage van de sector. Moet de bijdrage van de industriële sector worden aangepast om een betere terugwinning van de kosten te garanderen?
- In de herziening van de richtlijn stedelijk afvalwater is bepaald dat de fabrikanten moeten bijdragen aan de behandeling van de zorgwekkende stoffen die zich in de zuiveringsstations bevinden. Tot op welke hoogte moeten zij bijdragen aan deze kosten?
- Moeten de landbouwsector en/of de producenten van productiemiddelen een deel van de maatschappelijke kosten die het gevolg zijn van waterverontreiniging op zich nemen? Moeten deze actoren verplicht worden om bij te dragen? Zo ja, hoe?
- Op welke manier moeten de huishoudens bijdragen?

Voor 44% van de controlelocaties van de «Survey Nitrate: grondwater» waarvoor de gemiddelde nitraatconcentratie (NO₃) de kwaliteitsnorm overschrijdt in de periode 2020-2023 werd een sterke stijging vastgesteld tussen beide bestudeerde perioden. Deze belangrijke achteruitgang van de kwaliteit van de grondwaterlichamen kan worden verklaard door mineralisatie en sterke concentraties van nitraten afkomstig van de landbouw die zich tijdens droge perioden onder het maaiveld bevinden en in regenachtige perioden naar de watervoerende lagen* worden overgeheveld.

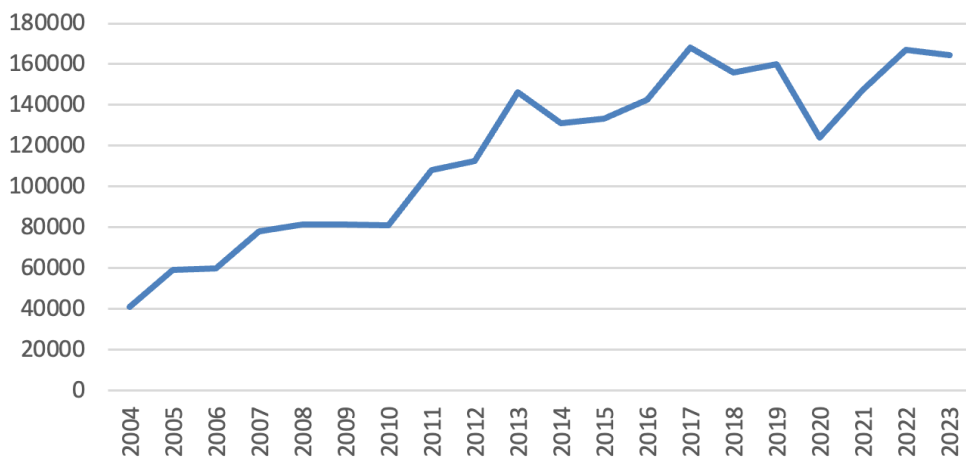
Enjeu 4: Anticiperen op toekomstige uitdagingen via een cyclisch risico- en crisisbeheer.

- Hoe kunnen de meetnetwerken worden afgestemd op de opsporing van nieuwe beïnvloedende stoffen (wat wateronttrekking, analysecapaciteit, kosten voor de analyse, opvolging van de stoffen enz. betreft)? Welke maatregelen moeten vervolgens worden genomen wanneer een opkomende verontreinigende stof wordt opgespoord? Hoe moeten bovendien tegelijkertijd de crisissen worden beheerd die gepaard gaan met deze opkomende verontreinigende stoffen (met name PFAS*)?
- Krachtens de nieuwe richtlijn betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water wordt een risicocultuur ingesteld bij elk systeem voor watervoorziening, en moeten beheerplannen voor de veiligheid van het water voor de gezondheid (plans de gestion de la sécurité sanitaire de l'eau, PGSSSE*) worden opgesteld. Moeten daarvoor alle milieurisico's in onze waterwingebieden worden beoordeeld door er alle prioritaire stoffen van de KRW* en andere opkomende verontreinigende stoffen te monitoren?

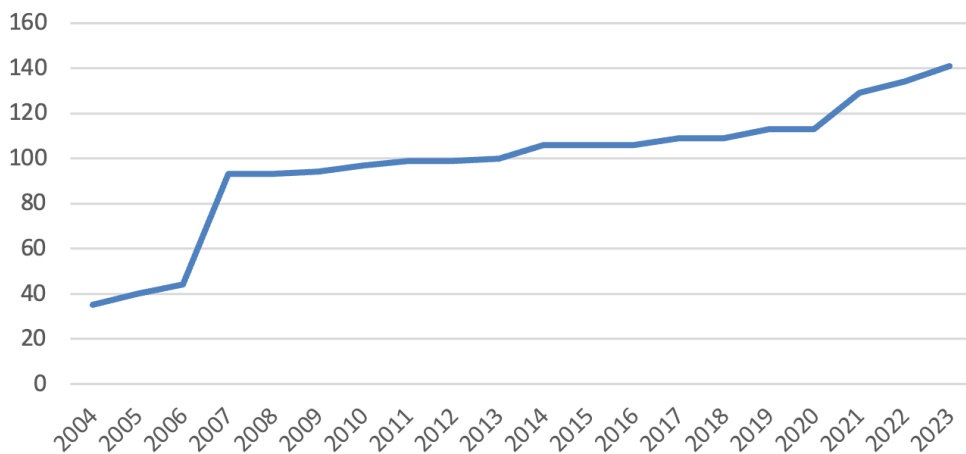
- Moeten, met het oog op een doeltreffender waterbeleid, de uitdagingen op het gebied van waterbeheer, biodiversiteit, economie, voeding en menselijke gezondheid sterker worden geïntegreerd om daadwerkelijke systemische antwoorden te formuleren? Op welke manier?
- Verschillende Europese richtlijnen op het gebied van water worden binnenkort herzien (richtlijn stedelijk afvalwater, richtlijn milieukwaliteitsnormen, kaderrichtlijn water). Waar kunnen financiële middelen worden gevonden om deze nieuwe doelstellingen te verwezenlijken, terwijl nog niet is voldaan aan de verplichtingen van de voorgaande richtlijnen?

TOTALE AANTAL RESULTATEN DAT JAARLIJKS DOOR HET ISSeP WORDT GEANALYSEERD VOOR OPPERVLAKTEWATER

Grafiek die aanhoudende stijging weergeeft van de jaarlijkse analyses voor het oppervlaktewater (bron ISSeP*)

AANTAL VERSCHILLENDE PARAMETERS DAT JAARLIJKS DOOR HET ISSeP WORDT GEANALYSEERD VOOR OPPERVLAKTEWATER

Het aantal verschillende parameters door het ISSeP wordt geanalyseerd, neemt elk jaar toe

WERKPROGRAMMA EN VOORLOPIGE TIMING

Het werkprogramma en de timing zoals hieronder voorgesteld, zullen de Waalse Regering in staat stellen de beheerplannen per stroomgebiedsdistrict aan te nemen op de datum opgelegd door de kaderrichtlijn water, namelijk uiterlijk op 22 december 2027:

- › **Goedkeuring, in de loop van 2024**, door de Waalse Regering, **van het ontwerp van timing, werkprogramma en kernuitdagingen op het gebied van water** in de Waalse delen van de internationale stroomgebiedsdistricten.
- › **Openbaar onderzoek** van zes maanden, **van december 2024 tot en met juni 2025, over de timing, het werkprogramma en de kernuitdagingen op het gebied van water** in de Waalse delen van de internationale stroomgebiedsdistricten.
- › **Goedkeuring, eind juni 2025**, door de Waalse Regering **van de definitieve versie van de timing, het werkprogramma en de kernuitdagingen op het gebied van water** in de Waalse delen van de internationale stroomgebiedsdistricten.
- › Bijwerking van de **stand van zaken** van de waterlichamen overeenkomstig artikel 5 van de KRW: «kenmerken van het stroomgebiedsdistrict*, beoordeling van de milieueffecten van menselijke activiteiten en economische analyse van het watergebruik».
- › **Uitwerking van de maatregelenprogramma's**. De implementatie van de maatregelen van de voorgaande beheerplannen zal worden voortgezet, en er zullen nieuwe maatregelen worden voorgesteld, die passen bij de actiethematieken gelinkt aan de 'Kernuitdagingen/Belangrijke kwesties' die na afloop van het openbare onderzoek door de Waalse Regering zullen worden gevalideerd (begin 2025 tot augustus 2026).
- › **Economische analyse**. De kostprijs van deze maatregelenprogramma's zal worden geëvalueerd, evenals de effecten ervan op het inkomen van de betrokken actoren (particulieren, landbouwers, industriëlen enz.). De aan de programma's verbonden kosten zullen worden vergeleken met de milieubaten gelinkt aan het bereiken van de milieudoelstellingen. Ten slotte zal er een nieuwe analyse omtrent het terugverdienen van de kosten worden verricht om de impact te kennen van deze maatregelen op de terugverdienpercentages van de diensten in verband met watergebruik (begin 2025 tot augustus 2026).
- › **Milieueffectenrapport (MER)**. Aangezien de beheerplannen plannen en programma's vormen in de zin van richtlijn 2001/42/EG, is het nodig ze te evalueren in het licht van hun effecten op het milieu. Voorafgaand aan de opstelling van dit rapport zal de structuur van het MER (inhoudsopgave) in september 2025 ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Waalse Regering (art. D.55 en D.56 van het milieuwetboek) ('Code de l'Environnement') (begin 2025 tot augustus 2026)..
- › **Goedkeuring** door de Waalse Regering **van de ontwerpen van de vierde cyclus beheerplannen en de maatregelenprogramma's** voor de Waalse gedeelten van de internationale stroomgebiedsdistricten in de loop van het laatste kwartaal van het jaar 2026.

- › **Openbaar onderzoek omtrent de ontwerpen van de 4e cyclus beheerplannen.** Na goedkeuring door de Waalse Regering zullen de ontwerpen van de beheerplannen, de bijhorende maatregelenprogramma's en het MER worden onderworpen aan een openbaar onderzoek, gedurende 6 maanden (van december 2026 tot juni 2027).
- › **Definitieve goedkeuring van de beheerplannen per stroomgebieddistrict** door de Waalse Regering, voorafgaand aan 22 december 2027. De Waalse Regering zal de 4e cyclus beheerplannen bekendmaken en ze bezorgen aan de Europese Commissie, en zal een elektronische rapportage uitvoeren vóór 22 maart 2028.
- › **Tussentijdse rapportage (opvolging van de maatregelen),** vóór 22 december 2030.

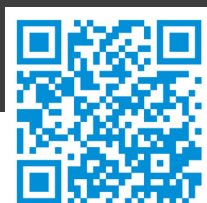

DOCUMENTEN VOORGELEGD IN OPENBAAR ONDERZOEK EN AANVULLENDE INFORMATIE

Deze brochure en de bijbehorende gegevens zijn beschikbaar op de website :

eau.wallonie.be

Het openbaar onderzoek loopt van **2/12/2024 tot en met 2/06/2025**.

De schriftelijke opmerkingen kunnen naar de SPW ARNE worden verstuurd :

- via een specifiek formulier op de website 'eau.wallonie.be',
- via e-mail naar 'eau@spw.wallonie.be',
- per post ter attentie van :
Secrétariat de la Direction des Eaux de Surface de la SPW ARNE,
Avenue Prince de Liège, 15 - 5100 JAMBES.

Met mondelinge opmerkingen kunt u ook terecht bij de gemeentebesturen en de Riviercontracten.

WOORDENLIJST

Aquifer: Aquifers zijn bodems of rotsbekkens die oorspronkelijk poreus of gespleten zijn, die een grondwaterlaag bevatten en voldoende doordringbaar zijn zodat het water er vrij kan circuleren.

KRW: De kaderrichtlijn water (Richtlijn 2000/60/EG) waarin nieuwe criteria met betrekking tot het waterbeleid worden vastgesteld voor de lidstaten van de Europese Unie. De KRW streeft naar het bereiken van de “goede toestand” voor alle oppervlakte- en grondwater tegen 2015.

Stroomgebiedsdistrict: Gebied gevormd door een of meer stroomgebieden met de bijbehorende grond- en kustwateren. Deze gebieden zijn afgebakend en omschreven overeenkomstig artikel 3 paragraaf 1 van Richtlijn 2000/60/EG als de voornaamste eenheid van beheer van de stroomgebieden.

Broomdifenylothers: chemische verbindingen (die koolstof-broomverbindingen bevatten) die vaak worden gebruikt in plastic en textiel als vlamvertragers en die het risico op overlijden door kanker zouden vergroten.

Heptachloor: insecticide (dat koolstof-chloorverbindingen bevat) dat voornamelijk wordt gebruikt tegen bodeminsecten en termieten, soms tegen Anophelesmuggen, die malaria overbrengen.

Hydromorfologie: De wetenschap die de fysische parameters van de waterloop bestudeert, zowel parameters die betrekking hebben op de hydrologie (verband met de grondwaterlagen, studie van monsternemingen enz.) als op de eigenlijke morfologie van de waterloop. Deze wetenschap bestudeert het verloop van het zomerbed (kracht, energie, debiet, substraat, kwaliteit van de oevers, tracé enz.) in de tijd en in de ruimte, alsook zijn relatie met het winterbed (nevenwateren, hoogwater, ooibossen enz.). De relatie bovenloop-benedenloop (longitudinale continuïteit) komt eveneens aan bod in de morfologische studie van de waterloop.

ISSeP: Institut Scientifique de Service Public (wetenschappelijk instituut voor openbare dienstverlening) (instelling van openbaar nut).

Macro-ongewervelden: Verzamelnaam voor ongewervelde organismen die zich op de bodem van waterlopen vermenigvuldigen en aan de oppervlakte of in de spleten van het substraat leven. Het gaat vooral om insectenlarven, weekdieren en wormen.

Oppervlaktewaterlichaam: Een onderscheiden oppervlaktewater van aanzienlijke omvang, zoals een meer, een waterbekken, een stroom, een rivier, een kanaal, een deel van een stroom, rivier of kanaal, een overgangswater of een strook kustwater.

Grondwaterlichaam: Een afzonderlijke grondwatermassa in één of meer watervoerende lagen.

PFAS (Poly- and Per- FluoroAlkyl Substances): synthetische chemische verbindingen (die koolstof-fluorverbindingen bevatten) die worden gebruikt in tal van producten en die zeer persistent zijn in het milieu.

PGSSE: (Plan de Gestion de la Sécurité Sanitaire des Eaux, beheerplannen voor de veiligheid van het water) is een algemene benadering die erop gericht is de veiligheid van de voorziening van voor menselijke consumptie bestemd water voor de gezondheid permanent te waarborgen. Het gaat om een upstreambenadering om de veiligheid van het water dat aan de bevolking wordt geleverd duurzaam te verbeteren.

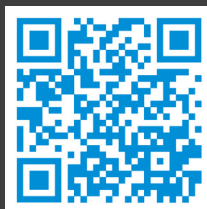
Fysische chemie: Fysische chemie is een subdiscipline van chemie en fysica, waarbij fysisch-chemische fenomenen worden bestudeerd aan de hand van technieken uit de atomaire en moleculaire fysica en fysica van de gecondenseerde materie. Kortom, het is de tak van de fysica waarin de fysische aard van de chemie wordt bestudeerd.

STEP: Station d'épuration des eaux usées (rioolwaterzuiveringsinstallatie)

Waalse Overheidsdienst : 1718 (gratis nummer)

eau.wallonie.be

Elke gehele of gedeeltelijke reproductie is verboden, behoudens schriftelijke toestemming van de Waalse Overheidsdienst

Verantwoordelijke uitgever: Bénédicte HEINDRICHS
Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke hulpbronnen en Leefmilieu
Avenue Prince de Liège, 15 – B 5100 NAMEN

1718
Appel gratuit

Wallonie
environnement
SPW